

ÅRSBERETNING

Forord

Dette kapitlet av årsrapporten utgjør Dønna kommunes årsberetning etter kommunelovens kapittel 14 og forskrift 18.11.19 nr.1520 (forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner).

Kapittel om finansforvaltning utgjør også obligatorisk årsrapportering for kommunens finansforvaltning i tråd med forskriftens § 9 og Dønna kommunes økonomi- og finansreglement.

Årsberetningen beskriver økonomisk utvikling, og finansutvikling i kommunen. Den omtaler menneskelige ressurser, herunder samlet sykefravær, likestilling, etikk, HMS og internkontroll, og er sammen med årsregnskapet grunnlaget for kommunestyrets «årsoppgjør».

Årsberetningen er administrasjonens årlige avrapportering av resultat og ressursbruk til kommunestyret. Sammen med årsregnskapet for 2023, danner årsberetningen grunnlaget for kommunestyrets «årsoppgjør». Gjennom kommunestyrets behandling av årsberetning og årsregnskap, blir driftsåret 2023 formelt avsluttet. Til kommunestyrets behandling blir også årsmelding fra den enkelte enhet presentert.

Høsten 2023 innførte Dønna kommune bruk av virksomhetsstyringsverktøyet «Framsikt», som vil få stor betydning for planarbeid, budsjettprosesser, virksomhetsplaner og rapportering i kommunen.

Dette er en videreutvikling av tidligere arbeid med virksomhetsplaner og budsjettprosess, som startet da Kommunestyret vedtok ny prosess for utvikling av årsbudsjett og økonomiplan den 17.12. 2019. Arbeidet ble formalisert gjennom kommunens økonomi- og finansreglement, vedtatt at kommunestyret 21.06. 2022. Denne modellen ble brukt for utvikling av årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023- 2026. Evaluering av prosessen ble behandlet i kommunestyret den 21.02. 2023.

De driftsendringene som ble vedtatt under kommunestyrets budsjettbehandling 21.12. 2015, har også innvirkning for resultatet i 2023. Retningen som ble satt i desember 2015, med søkelys på utvikling og endring, er det fortsatt nødvendig å holde fokus på.

For å sikre et økonomisk handlingsrom er det etablert økonomiske handlingsregler. I økonomiplan 2023 – 2026 er det vedtatt måltall for økonomi. Regnskapet for 2023 ga følgende resultater:

- **Netto driftsresultat**
Netto driftsresultat ble på -20 887 545 kroner, som utgjør -9,3 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er vesentlig under vedtatt måltall som var 0 prosent.

- Disposisjonsfond
Kommunens disposisjonsfond ble redusert fra 53 004 937 kroner i 2022 til 34 844 956 kroner i 2023. Måltallet for 2023 var at disposisjonsfondet + mindreforbruk burde være minst 25 prosent av brutto driftsinntekter. Regnskapet for 2023 viser at dette måltallet var på 15,5 prosent, som er godt under målet.
- Arbeidskapital
Arbeidskapital er i denne sammenheng kommunens omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld, og justert for premieavviket. Dønna kommunes arbeidskapital i 2023 var på 37,5 mill. kroner, som var en vesentlig nedgang fra 2022, da arbeidskapitalen var på 62,6 mill. kroner. Måltallet for 2023 var at arbeidskapitalen burde ligge på minst 25 prosent av brutto driftsinntekter. Regnskapet viser at arbeidskapitalen i 2023 var 16,7 prosent, som er vesentlig lavere enn målet.
- Langsiktig lånegjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser
Kommunens langsiktige gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser var på 271,7 mill. kroner i 2023, som var en oppgang fra 2022, da langsiktig gjeld var på 222,9 mill. kroner. Måltallet for 2023 var at langsiktig gjeld ikke burde overstige 125 prosent av brutto driftsinntekter. Resultatet for 2023 var på 120,7 prosent, som er innenfor målet.

Kommunedirektøren viser ellers til årsrapporten for mer utfyllende rapportering på sentrale satsingsområder og for tjenesteutvikling og måloppnåelse for enhetene.

Dønna 26.03. 2024

Tor Henning Jørgensen
Kommunedirektør

Årsregnskap

Noen nøkkeltall fra regnskapet:

	2023 (mill. kroner)	2022 (mill. kroner)	Endring (mill. kroner)
Driftsinntekter	225,1	216,7	+8,4
Driftsutgifter	244,9	214,7	+30,2
Brutto driftsresultat	-19,8	-2,0	-21,8
Netto finanskostnader	-13,0	-7,1	-5,9
Netto driftsresultat	-20,9	6,5	-27,4
Disposisjonsfond	34,9	53,0	-18,1
Balanseført premieavvik pr. 31.12	22,5	14,4	+8,1
Langsiktig gjeld pr. 31.12	536,1	475,2	+60,9
Lån pr. 31.12	271,7	222,9	+48,8
Ubrukte lånemidler pr. 31.12	18,8	13,6	+5,2
	2023 (prosent)	2022 (prosent)	
Netto driftsresultat i % av driftsinntekt	-9,3	3,0	
Disposisjonsfond i % av driftsinntekt	15,5	24,5	
Lån i % av driftsinntekt	120,7	102,9	

Figur 1: Kilde – Kommunens regnskapssystem.

Årsregnskapet for 2023 viser et negativt netto driftsresultat på 20 887 545 kroner. I 2022 hadde kommunen et negativt netto driftsresultat på 6 453 619 kroner. I revidert budsjett for 2023 var det planlagt et negativt, netto driftsresultat på 26 418 767 kroner.

Netto driftsresultat i 2023 er negativt, men noe mer positivt enn budsjettet. I revidert budsjett var det vedtatt å bruke 20 744 698 kroner fra disposisjonsfondet, for å saldere budsjettet. Regnskap 2023 viser faktisk bruk av disposisjonsfond på 18 159 980 kroner.

Netto driftsresultat for Dønna kommune i 2023 var på -9,3 prosent av brutto driftsinntekter, og var dermed langt under anbefalingen fra Riksrevisjonen på 1,75 prosent. I opprinnelig vedtatt budsjett for 2023 ble det lagt til grunn et negativt netto driftsresultat på 12,3 prosent.

Konsekvensene av vedtatt budsjett er at kommunen i løpt av 2023 har redusert både arbeidskapital og disposisjonsfond vesentlig, som gir kommunen redusert handlingsrom.

Hvis vi sammenligner regnskapsåret 2023 med regnskapsåret 2022, ser vi følgende:

- Kommunens samlede utgifter til lønn og sosiale utgifter økte fra 123,8 mill. kroner i 2022 til 142,2 mill. kroner i 2023, som er en økning på 14,9 prosent.
- Kommunens samlede utgifter til kjøp av varer og tjenester, overføringer og tilskudd økte fra 79,4 mill. kroner i 2022 til 90,9 mill. kroner i 2023, som er en økning på 14,5 prosent.
- Kommunens samlede driftsinntekter økte fra 216,7 mill. kroner i 2022 til 225,1 mill. kroner i 2023, som er en økning på 3,9 prosent.

I løpet av 2023 økte kommunens utgifter vesentlig mer enn inntektene. Dette er ikke en bærekraftig utvikling, og det er vedtatt kutt av stillinger og driftsposter i økonomiplanen for 2024 – 2027.

Driftsregnskapet

Vesentlige budsjettavvik – bevilgningsoversikt drift (§ 5-4, første ledd)

Skatt og rammetilskudd

Dønna kommune fikk 2,726 mill. kroner mindre i rammetilskudd i 2023 enn budsjettert. Dette må ses i sammenheng med at kommunen hadde en god skatteinnngang i 2023, og fikk inn 6,835 mill. kroner mer i inntekts- og formueskatt enn budsjettert. Ordningen med inntektsutjevning i kommunenes inntektssystem gjør at kommunen har fått nedjustert rammetilskuddet. Samlet sett har likevel kommunen fått inn 4,109 mill. kroner mer i samlet rammetilskudd og skatteinntekt enn budsjettert.

Havbruksfondet

Kommunen hadde budsjettert med å få utbetalt 17,919 mill. kroner fra Havbruksfondet i 2023. Den reelle utbetalingen ble på 8,137 mill. kroner, som er en inntektssvikt på 9,782 mill. kroner.

Prognosen som var lagt til grunn i kommunedirektørens forslag til årsbudsjett for 2023 var basert på at Dønna kommune skulle få sin andel av en samlet nasjonal inntekt fra produksjonsavgift estimert til 750 mill. kroner i statsbudsjettet. For Dønna ville dette utgjøre rundt 5,5 mill. kroner. I tillegg kommer salg av ny kapasitet, der prognosen var en utbetaling på 22 mill. kroner fordelt over to år, med en utbetaling på 9,1 mill. kroner i 2023. I kommunestyrets budsjettvedtak ble forventede inntekter fra Havbruksfondet justert opp med 2,5 mill. kroner, med henvisning til Hurdalsplattformen.

Det har etter hvert blitt klart at for kommunene er det lite forutsigbarhet i utbetalingene fra Havbruksfondet. Inntekter fra produksjonsavgift og salg av ny kapasitet tilfaller staten. Reglene for utbetalinger til kommuner og fylkeskommuner er beskrevet i Prop. 1 LS (2022-2023) for budsjettåret 2023 – Skatter, avgifter og toll 2023, der følgende står (side 214, kap. 8.16):

Avgiftsinntektene og utgiftene som skal bevilges til Havbruksfondet, er både formelt og budsjetteknisk adskilte. Verken Havbruksfondet eller vertskommuner og -fylker som mottar overføringene, har noe rettskrav på overføringen. Overføringen vil hvert år bero på Stortingets bevilgningsvedtak, og de beløp som stilles til disposisjon gjennom tildeling til Fiskeridirektoratet/Havbruksfondet. Stortinget står dermed fritt til å bevilge både høyere og lavere beløp enn det som måtte følge av de bokførte avgiftsinntektene.

Konsekvensene av dette er at utbetalingene til kommuner og fylkeskommuner fra Havbruksfondet er prisgitt hva Stortinget vedtar i sitt bevilgningsvedtak i desember hvert år, og har ingen reell tilknytning til Statens inntekter fra produksjonsavgift, salg av ny kapasitet, og fra 2024, inntekter fra naturressursskatt. Dette gjør det svært krevende for kommuner og fylkeskommuner å kunne forutse disse inntektene.

Finansinntekter og -utgifter

Kommunens renteinntekter i 2023 ble på 3,4 mill. kroner, som var 1,4 mill. kroner høyere enn budsjettet. Kommunens renteutgifter i 2023 ble på 8,7 mill. kroner, som var 1,0 mill. kroner høyere enn budsjettet. Samlet sett var kommunens netto finansutgifter 0,4 mill. kroner under budsjett.

Utbytte fra Helgeland Kraft AS

I 2023 fikk Dønna kommune et utbytte fra Helgeland Kraft AS på 1,491 mill. kroner, som var så godt som identisk med budsjettet, som var på 1,492 mill. kroner.

Vesentlige budsjettavvik – bevilgningsoversikt drift (§ 5-4, andre ledd)

I vurderingene av vesentlige avvik for den enkelte enhet i kommunen, er det tatt utgangspunkt i samlet avvik som er større enn 1,0 mill. kroner.

110 Kommunedirektørens stab

Regnskapet for 2023 for enheten «Kommunedirektørens stab» viser et mindreforbruk på 3,026 mill. kroner. Mindreforbruket er i hovedsak forårsaket av følgende forhold:

- I budsjettreguleringen per 30.04.23 ble det avsatt en felles pott på 1 336 610 kroner til fordeling av økte lønnsutgifter, med bakgrunn i at lønns- og prisveksten i Revidert Nasjonalbudsjett (RNB) ble på 5,2 prosent, mot 3,7 prosent i vedtatt Statsbudsjett for 2023. Disse lønnsutgiftene er fordelt ut på den enkelte enhet, og denne posten er derfor regnskapsmessig satt til 0 kroner.
- Det kommunale tilskuddet til Drømmehagen barnehage ble 0,175 mill. kroner lavere enn budsjettet.
- I vedtatt budsjett ble det satt av 0,500 mill. kroner til arbeid med bygdebok, som ble finansiert ved bruk av midler fra disposisjonsfondet. Det ble ikke fakturert utgifter i dette prosjektet i 2023, men den vedtatte finansieringen fra disposisjonsfondet ble regnskapsført, og førte til et tilsvarende mindreforbruk på ansvar «1450 Kultur».
- Det ble avsatt 0,147 mill. kroner til å få på plass en kommunepsykolog i 2023. Disse midlene sto ubrukt ved årets slutt.
- Det ble avsatt 0,250 mill. kroner til tilskudd til Helgeland Rehabilitering. Disse midlene står ubrukt i 2023.
- Tilskuddet til PPT ble 0,338 mill. kroner lavere enn budsjettet.
- Kommunens utgifter til barnevern ble 0,691 mill. kroner lavere enn budsjettet.

280 Flykningstjeneste og voksenopplæring

Regnskapet for 2023 viser at enheten har hatt et mindreforbruk på 9,243 mill. kroner.

Mindreforbruket er i hovedsak forårsaket av følgende forhold:

- Det har vært krevende å forutse hvor mange flykninger kommunen faktisk ville bosette i 2023. Dette har ført til at utgiftene til introduksjonsstønad ble 0,784 mill. kroner lavere enn budsjettet.
- Kommunen bosatte flere flykninger i 2023 enn opprinnelig budsjettet, og kommunen har fått utbetalt 8,817 mill. kroner mer i integreringstilskudd enn budsjettet.

300 Helse og omsorg

Regnskapet for 2023 viser at enheten hadde et merforbruk på 1,862 mill. kroner.

Merforbruket er i hovedsak forårsaket av følgende forhold:

- Ansvar «3400 Hjemmetjenester» hadde et merforbruk på 0,848 mill. kroner på lønn og sosiale utgifter i 2023.
- Ansvar «3400 Hjemmetjenester» hadde et merforbruk på innleie fra bemanningsselskaper på 0,539 mill. kroner i 2023.

600 Teknisk drift

Regnskapet for 2023 viser at enheten hadde et merforbruk på 3,160 mill. kroner.

Merforbruket er i hovedsak forårsaket av følgende forhold:

- Husleieinntektene fra omsorgsboliger ble 0,781 mill. kroner lavere enn budsjettet.
- Selvkostområdene har vesentlige endringer i forhold til budsjett. De største avvikene er:
 - Indirekte kostnader til byggesak ble 0,233 mill. kroner høyere enn budsjettet.
 - Indirekte kostnader til oppmåling ble 0,187 mill. kroner høyere enn budsjettet.
 - Strømutgifter til vannforsyningen ble 0,226 mill. kroner høyere enn budsjettet.
 - Bruk av bundet fond for vannforsyningen ble 0,747 mill. kroner lavere enn budsjettet.
 - Vedlikeholdsutgifter til avløp og rensing ble 0,300 mill. kroner høyere enn budsjettet.
 - Inntekter fra årsavgift avløp ble 0,180 mill. kroner lavere enn budsjettet.
 - Bruk av bunden fond på avløp og rensing ble 0,318 mill. kroner lavere enn budsjettet.
 - Kjøp av slamtømming ble 0,205 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Investeringsregnskapet

Vesentlige budsjettavvik – bevilgningsoversikt investeringer (§5-5, første ledd)

Finansieringsbehov

I 2023 ble det investert for 52,897 mill. kroner i varige driftsmidler og 0,499 mill. kroner i investeringer i aksjer og andeler i selskaper (Investering i aksjer og andeler i selskaper dreier seg om egenkapitaltilskuddet i KLP), totalt 53,396 mill. kroner. I budsjettet for 2023 var det planlagt investeringer for 73,347 mill. kroner. Det ble altså investert for 20,450 mill. kroner mindre enn budsjettet. Årsaken til et lavere investeringsnivå er at en del av de vedtatte investeringsprosjektene ikke ble fullført eller startet opp i løpet av året, eller overført til drift fordi de ikke oppfylte kravene til å være investering.

Følgende vedtatte investeringsprosjekter hadde ikke regnskapsførte utgifter i 2023:

- 32301 Smartteknologi omsorg (Prosjektet er ikke startet opp)
- 62301 Utskifting av vv-bereder til bassenggarderober (Prosjektet ble overført til drift)

I 2023 ble det budsjettet med 11,000 mill. kroner til Startlån, og det ble utbetalt 14,155 mill. kroner. Årsaken til differansen er at det gjensto 3,1 mill. kroner av lånerammen for 2022, som ble utbetalt i 2023.

Finansiering

Investeringsregnskapet i 2023 ble saldert på følgende måte:

• Momskompensasjon	8,820 mill. kroner
• Salg av driftsmidler	0,050 mill. kroner
• Tilskudd fra andre	0,800 mill. kroner
• Bruk av ubrukte lånemidler	8,000 mill. kroner
• Bruk av lån til videreutlån	14,155 mill. kroner
• Bruk av ubundet investeringsfond	1,000 mill. kroner
• Bruk av lån	39,092 mill. kroner

Ved inngangen til 2023 hadde Dønna kommune avsatt 14,445 mill. kroner i ubrukte lånemidler i balansen. I løpet av året er det disponert 8,000 mill. kroner av disse midlene til finansiering av investeringsprosjekter. Totalt hadde Dønna kommune balanseført 18,786 mill. kroner i ubrukte lånemidler per 31.12.

Vesentlige budsjettavvik – bevilgningsoversikt investeringer (§5-5, andre ledd)

Ressursinnsats per prosjekt

(i hele tusen)

	Prosjekt	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr
10030	2021 - Kirken - forprosjekt servicebygg Hestad kirke	1 968	1 814	154
12301	Oppgradering av ungdomsavdelingen - Bibliotek	345	344	1
12302	Kommunale utleieboliger - Snekkeråsen	582	1 613	-1 031
12303	Dønnes kirke sprinkelanlegg	3 725	4 456	-731
12304	Dønnes kirke elektrisk anlegg	910	2 460	-1 550
20028	2021 - Garderobe til gymsal - Løkta oppvekstsenter (tiltak 002)	27	27	0
32101	Bygge omsorgsboliger tilrettelagt for medleverordning	607	600	7
32103	Utskifting av fossilbiler til el-biler - Bærekraft	547	1 000	-453
32301	Smartteknologi omsorg	0	821	-821
32310	Ombygging av legekontor og laboratorium	389	0	389
60076	Nødstrøm legekontor/kommunehus	406	395	11
60082	Vei - ny adkomst til skole, barnehage og Dønnehallen	3 214	6 570	-3 356
60086	Utskifting av kunstgressdekke, fotballbanen	12 825	12 889	-64
62104	Oppgradering av kommunale veier 2022-2025	5 876	10 104	-4 228
62108	Bytte av hovedtavle - Bjørn skole	234	550	-316
62109	Bytte styringsanlegg basseng - Dønna barne- og ungdomsskole	10	10	0
62119	Oppgradering av heis - Dønna omsorgssenter	266	813	-547
62123	Riving av Krunhaugen 21(gamle barnehage)	983	750	233
62133	VAR-fordelingskum-Monshågjen	314	625	-311
62136	VAR- Utskifting av felles avløpsanlegg Snekkeråsen	1 497	5 444	-3 947
62140	VAR - Vann - anboringskum til privat boligfelt Meåsen	0	18	-18
62142	Veilysprogram 2022-2025	7 013	5 150	1 863

	Prosjekt	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr
62202	Ny felles avløpsledning Nordøyvågen	935	1 469	-534
62203	Utskifting av bru på Sundsveien	3 226	4 289	-1 063
62204	Omlagging av vannledning og utskifting av vannkum Snekkaråsen	836	1 290	-454
62301	Utskifting av vv-bereder til bassenggarderober	0	225	-225
62306	Ny traktor 1 (2023)	2 744	3 927	-1 183
62307	Veistikkemaskin	1 242	1 406	-164
62309	Kantklipper	1 688	1 406	282
62321	Universelt utformet adkomst til kultursal	51	375	-324
62322	VAR - Vannledning Åker	72	1 500	-1 428
62323	VAR - Dønnes kirke - Forsterket vannforsyning og brannkum	366	530	-164
80004	Egenkapitaltilskudd	499	478	21
		53 397	73 348	-19 951

Figur 2: Kilde – Kommunens regnskapssystem.

Avviksforklaring

10030 2021 - Kirken - forprosjekt servicebygg Hestad kirke

Prosjektet ble ferdigstilt og avsluttet i løpet av 2023.

Prosjektet hadde et merforbruk i forhold til budsjett på 154 000 kroner.

12301 Oppgradering av ungdomsavdelingen – Bibliotek

Prosjektet ble fullført i 2023 med et merforbruk på 1 426 kroner.

12302 Kommunale utleieboliger – Snekkeråsen

Prosjektet ble i stor grad ferdig utredet i 2023, i henhold til vedtatt budsjett. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027 med planlagt i byggestart i 2024 og med ferdigstillelse i 2025. Prosjektet hadde et mindreforbruk i 2023 på 1 030 626 kroner.

12303 Dønnes kirke sprinkelanlegg

Prosjektet ble startet opp i 2023, men ikke ferdigstilt. Prosjektet videreføres i budsjettet for 2024 innenfor vedtatt ramme. Tilskuddet til prosjektet ble utbetalt i 2023.

Prosjektet hadde et mindreforbruk på 730 692 kroner i 2023.

12304 Dønnes kirke elektrisk anlegg

Prosjektet ble startet opp i 2023, og er godt i gang. Prosjektet ble videreført i økonomiplan 2024 – 2027, og er forventet ferdigstilt i løpet av februar 2024.

Prosjektet hadde et mindreforbruk på 1 549 945 kroner i 2023.

20028 2021 - Garderobe til gymsal - Løkta oppvekstsenter (tiltak 002)

Prosjektet ble ferdigstilt og avsluttet i 2022, men det kom inn en faktura på 27 000 kroner i 2023. Prosjektet har holdt seg innenfor vedtatt ramme.

32101 Bygge omsorgsboliger tilrettelagt for medleverordning

Prosjektet ble langt på vei ferdig prosjektert i 2023. Anbudsdokumenter vil bli ferdigstilt i løpet av våren 2024 sammen med søknad til Arbeidstilsynet, rammesøknad og søknad om støtte fra Husbanken. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027, med planlagt byggestart i 2025 og ferdigstillelse i 2026. Prosjektet hadde et merforbruk på 6 567 kroner i 2023.

32103 Utskifting av fossilbiler til el-biler – Bærekraft

Det ble satt av midler til innkjøp av to el-biler i 2023. I løpet av året er det kjøpt inn én ny bil. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027. Prosjektet hadde et mindreforbruk på 453 479 kroner i 2023.

32301 Smartteknologi omsorg

Prosjektet er under utredning, men ble ikke startet opp i 2023. Prosjektet er videreført i 2024 og 2025. Det er ikke regnskapsført utgifter i prosjektet i 2023, og rammen på 821 000 kroner sto ubrukt.

32310 Ombygging av legekontor og laboratorium

Dette er et prosjekt som ble vedtatt av kommunestyret i møte den 20.06.23, i sak 34/2023. Det ble vedtatt en brutto ramme på 190 000 kroner til prosjektet, som skulle innarbeides ved neste budsjettregulering. Det ble ikke gjort, og prosjektet manglet finansiering i 2023. Prosjektet har hatt større utgifter enn forventet, og det er regnskapsført utgifter i prosjektet for 389 178 kroner, som er 199 178 kroner mer enn vedtatt ramme for prosjektet.

60076 Nødstrøm legekontor/kommunehus

Prosjektet ble vedtatt av kommunestyret i møte den 27.09.22, i sak 69/2022, med en totalramme på 600 000 kroner. Prosjektet ble videreført i 2023 med en ramme på 395 000 kroner. Prosjektet ble fullført i 2023. Prosjektet hadde et merforbruk på 10 669 kroner.

60082 Vei - ny adkomst til skole, barnehage og Dønnahallen

Prosjektet ble startet opp i 2023, men det gjenstår ferdigstilling av fortau, veilys og asfaltering. Prosjektet er videreført i budsjettet for 2024. Prosjektet hadde et mindreforbruk på 3 356 015 kroner i 2023.

60086 Utskifting av kunstgressdekke, fotballbanen

Prosjektet er kommet langt i 2023. Det gjenstår noe arbeid på servicebygget og på sikring av granulat-flukt. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027, med ferdigstilling i løpet av våren 2024. Prosjektet hadde et mindreforbruk i 2023 på 63 858 kroner.

62104 Oppgradering av kommunale veier 2022-2025

I løpet av 2023 er det startet opp arbeid med vei i Kulvika, Stuvåsen, Bolhågen, Hansineveien og Skagaveien. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027. Prosjektet hadde et mindreforbruk 4 227 784 kroner i 2023.

62108 Bytte av hovedtavle - Bjørn skole

Prosjektet ble startet opp i 2023. Utstyret er bestilt, men selve arbeidet er ikke gjennomført. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027. Prosjektet hadde et mindreforbruk i 2023 på 315 665 kroner.

62109 Bytte styringsanlegg basseng - Dønna barne- og ungdomsskole

Dette er et prosjekt som ble gjennomført i 2022. Det kom inne en faktura i prosjektet i januar 2023, etter fristen for føringer i regnskapet for 2022 på rundt 10 000 kroner. Dette ble innarbeidet i investeringsbudsjettet for 2023. Prosjektet er i samsvar med vedtatt budsjett.

62119 Oppgradering av heis - Dønna omsorgssenter

Utstyret til prosjektet er bestilt, men arbeidet ble ikke startet opp i 2023. Prosjektet har falt ut i forhold til økonomiplan 2024 – 2027, og må innarbeides i første budsjettregulering. Prosjektet hadde et mindreforbruk på 546 299 kroner i 2023.

62123 Riving av Krunhaugen 21(gamle barnehage)

Prosjektet ble gjennomført og avsluttet i 2023, og hadde et merforbruk i 2023 på 232 665 kroner.

62133 VAR-fordelingskum-Monshågjen

Prosjektet ble gjennomført og avsluttet i 2023 og hadde et mindreforbruk på 313 084 kroner.

62136 VAR- Utskifting av felles avløpsanlegg Snekkeråsen

Prosjektet ble fullført i 2023, men slutfaktura kom ikke innen utgangen av året. Det er en uenighet mellom leverandør og kommunen i forhold til regresskrav i prosjektet, og det er forventet at kommunen vil få dette inntektsført i 2024. Prosjektet hadde et mindreforbruk i 2023 på 3 946 816 kroner.

62140 VAR - Vann - anboringskum til privat boligfelt Meåsen

Dette prosjektet har utgått, og er erstattet av prosjektet 62322 VAR – Vannledning Åker.

62142 Veilysprogram 2022-2025

Dette er et fireårig prosjekt som ble startet opp i 2022, og skal gå til 2025. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027. Prosjektet hadde et merforbruk på 1 862 733 kroner i 2023. Årsaken til dette er at framdriften i prosjektet har vært noe raskere enn tidligere forutsatt.

62202 Ny felles avløpsledning Nordøyvågen

Prosjektet ble ferdigstilt og avsluttet i 2023. Prosjektet hadde et mindreforbruk i 2023 på 533 363 kroner.

62203 Utskifting av bru på Sundsveien

Prosjektet ble ferdigstilt og avsluttet i 2023. Prosjektet hadde et mindreforbruk på 1 063 370 kroner i 2023.

62204 Omlegging av vannledning og utskifting av vannkum Snekkeråsen

Prosjektet ble ferdigstilt og avsluttet i 2023. Prosjektet hadde et mindreforbruk på 453 758 kroner i 2023.

62301 Utskifting av vv-bereder til bassenggarderober

Prosjektet ble ferdigstilt og avsluttet i 2023. Kostnadene i prosjektet ble betydelig lavere enn opprinnelig budsjettet. De samlede kostnadene i prosjektet var under 100 000 kroner, og prosjektet oppfylte ikke lenger kravene for å kunne regnskapsføres i investering. Prosjektet er flyttet over til driftsregnskapet.

62306 Ny traktor 1 (2023)

Prosjektet ble ferdigstilt i 2023, men salg av den gamle traktoren ble ikke gjennomført høsten 2023 da man måtte avvente resultatet av anbudet på brøyting, for å se om det var behov for å øke den kommunale kapasiteten. Det er det nå avklart at det ikke er, og det er planlagt å selge traktoren i løpet av våren 2024. Prosjektet hadde et mindreforbruk på 1 183 134 kroner i 2023.

62307 Veistikkemaskin

Prosjektet ble fullført og avsluttet i 2023, og hadde et mindreforbruk på 164 448 kroner i 2023.

62309 Kantklipper

Prosjektet ble fullført og avsluttet i 2023, og hadde et merforbruk på 281 287 kroner i 2023.

62321 Universelt utformet adkomst til kultursal

Prosjektet ble startet opp i 2023, og løsning er utredet og valgt. Det som gjenstår er å få prisgrunnlag for selve byggearbeidet. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027. Prosjektet hadde et mindreforbruk i 2023 på 324 262 kroner.

62322 VAR - Vannledning Åker

Prosjektet ble ferdig prosjektert i 2023, og anbudsprosessen er avsluttet og kontrakt skrevet. Ledning ble innkjøpt i 2023. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027, og planlagt ferdigstilt i løpet av 2024. Prosjektet hadde et mindreforbruk på 1 428 345 kroner i 2023.

62323 VAR - Dønnes kirke - Forsterket vannforsyning og brannkum

Prosjektet ble startet opp i 2023 og ledning ble kjøpt inn, men selve arbeidet er ikke påbegynt. Prosjektet er videreført i økonomiplan 2024 – 2027, og hadde et mindreforbruk på 164 368 kroner.

80004 Egenkapitaltilskudd

Dønna kommune må betale inn et egenkapitaltilskudd til KLP hvert år. Dette ble for 2023 budsjettert til 478 730 kr. Reelt ble egenkapitaltilskuddet på 499 170 kroner, som gir et merforbruk på 21 000 kroner.

Balansen

Eiendeler

Verdien av kommunens anleggsmidler økte fra 564,9 mill. kroner i 2022 til 627,2 mill. kroner i 2023. Økningen gjaldt følgende:

• Varige driftsmidler	+34,5 mill. kroner
• Faste eiendommer og anlegg	+29,4 mill. kroner
• Utstyr, maskiner og transportmidler	+ 5,1 mill. kroner
• Finansielle anleggsmidler	+11,7 mill. kroner
• Aksjer og andeler	+ 0,5 mill. kroner
• Utlån	+11,2 mill. kroner

Kommunens omløpsmidler ble redusert fra 112,0 mill. kroner i 2022 til 101,8 mill. kroner i 2023. Endringene gjaldt:

• Bankinnskudd og kontanter	-27,5 mill. kroner
• Kortsiktige fordringer	+17,3 mill. kroner
• Kundefordringer	+ 6,5 mill. kroner
• Andre kortsiktige fordringer	+ 2,8 mill. kroner
• Premieavvik	+ 8,1 mill. kroner

Egenkapital og gjeld

Kommunen egenkapital ble redusert fra 166,7 mill. kroner i 2022 til 150,1 mill. kroner i 2023, og skyldes følgende endringer:

(i mill. kroner)

	2023	2022	Endring
Egenkapital totalt	150,5	166,7	-16,2
Egenkapital drift	41,8	62,7	-20,9
Disposisjonsfond	34,8	53,0	-18,2
Bundne driftsfond	7,0	9,7	-2,7
Egenkapital investering	1,8	2,3	-0,5
Annen egenkapital	106,9	101,7	+5,2

Kommunens langsiktige gjeld økte fra 475,2 mill. kroner i 2022 til 536,7 mill. kroner i 2023, og skyldes følgende endringer:

(i mill. kroner)

	2023	2022	Endring
Lån	271,7	222,9	+48,8
Pensjonsforpliktelser	265,0	252,3	+12,7

Kommunens kortsiktige gjeld økte fra 35,0 mill. kroner i 2022 til 41,9 mill. kroner i 2023.

Avvik fra budsjettpremissene

I henhold til ny kommunelov er det krav om å rapportere avvik fra budsjettpremissene. Budsjettpremissene er her tolket som de grunnleggende forutsetningene som er lagt til grunn for årsbudsjettet og økonomiplanen. De viktigste her er følgende:

- Kommunens satsingsområder
- Kommunens vedtatt finansielle måltall
- Befolkningsprognosen som er lagt til grunn
- Prognoser for utbetalinger fra Havbruksfondet
- Skatteprognoser for 2023 - 2026
- Anslaget for rammeoverføringer som legges til grunn for økonomiplanperioden.

Finansielle måltall

Dønna kommune har siden 2021 vedtatt finansielle måltall. Dette ble formalisert og innarbeidet i kommunens økonomi- og finansreglement, som ble vedtatt av kommunestyret den 21.06.22, i sak 48/2022. Ny kommunelov stiller krav om at kommunestyret skal vedta finansielle måltall for den økonomiske utviklingen. Disse handlingsreglene for sunn økonomi viser om kommunens samlede økonomi utvikler seg i bærekraftig retning, og sier noe om kommunens handlingsfrihet i kommende år. Oppnåelse av målkravene skal gi rom for nødvendige investeringer framover og gjøre kommunen robust i forhold til framtidige økonomiske svingninger.

Følgende finansielle måltall ble vedtatt for 2023:

	Nøkkel tall	Mål
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene		> 0,0 %
Disposisjonsfond + mindreforbruk i prosent av driftsinntektene		> 25 %
Arbeidskapital i prosent av driftsinntektene		> 25 %
Langsiktig lånegjeld i prosent av driftsinntektene		< 125 %
Lånegjeld som betjenes av frie inntekter i prosent av brutto driftsinntekter		< 190 %
Netto lån med renteesponering i prosent av brutto driftsinntekter		< 70 %

Figur 3: Kilde – Økonomiplan 2023 – 2026.

Tabellen nedenfor viser utviklingen for handlingsreglene de siste fem årene:

	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	-2,0 %	6,0 %	2,7 %	3,0 %	-9,3 %
Disposisjonsfond + mindreforbruk i prosent av driftsinntektene	22,6 %	22,9 %	24,3 %	24,5 %	15,5 %
Arbeidskapital i prosent av driftsinntektene	26,5 %	36,3 %	39,0 %	35,5 %	26,6 %
Langsiktig lånegjeld (ex. pensjon) i prosent av driftsinntektene	115,4 %	123,5 %	120,8 %	102,9 %	120,7 %

Figur 4: Kilde – Kommunens regnskapssystem.

Dønna oppnådde kun målkravet for langsiktig lånegjeld i 2023. For netto driftsresultat, størrelsen på disposisjonsfondet og for arbeidskapital lå kommunens regnskap i 2023 under målene i vedtatte finansielle måltall.

Disse resultatene er et synlig bevis på at Dønna kommunes økonomi er under press, og at kommunens handlingsrom har blitt vesentlig redusert i løpet av 2023.

Befolkningsprognoser

I arbeidet med økonomiplan 2023 – 2026 ble det lagt til grunn at folketallet i kommunen ville ligge på 1 391 innbyggere i 2023, og ligge fast i økonomiplanperioden. Per 01.01.23 var folketallet i kommunen 1 391 innbyggere. I løpet av året steg folketallet, og var 31.12.23 på 1 427 innbyggere. Dette innebærer at folketallet i kommunen økte med 2,6 prosent i løpet av 2023. Dette vil kunne ha stor betydning for kommunens økonomi videre, dersom folketallet holder seg stabilt.

Havbruksfondet

Spillereglene for Havbruksfondet har vært i konstant endring siden fondet ble opprettet, og har gjort det krevende å kunne lage prognoser for utbetalingene. Se ellers kommentarene til Havbruksfondet under «Vesentlige budsjettavvik».

Skatteprognoser

Dønna kommune baserer sine skatteprognoser på signaler gitt i statsbudsjettet for 2023, revidert nasjonalbudsjett, og regnearkmodeller fra KS. For året 2023 hadde Dønna kommune budsjettet med en inntekt på skatt på formue og inntekt på 48,7 mill. kroner, og fikk utbetalt 55,3 mill. kroner.

Rammeoverføringer

Kommunens prognoser på utbetaling av rammeoverføringer fra staten er også basert på statsbudsjett, revidert nasjonalbudsjett og KS sine regnearkmodeller. I 2023 hadde Dønna kommune budsjettet med 80,2 mill. kroner i rammeoverføring og 1,2 mill. kroner i inntektsutjevning. Regnskapet for 2023 viser at kommunen fikk utbetalt 80,6 mill. kroner i rammetilskudd, og 1,9 mill. kroner i inntektsutjevning. Hvis vi ser skatt og rammetilskudd under ett, fikk Dønna kommune utbetalt 3,9 mill. kroner mer enn budsjettet.

Økonomiske perspektiver

De økonomiske rammene for kommunesektoren er varslet å bli strammere framover. Dette skyldes en økende andel eldre i Norge og at det blir færre yrkesaktive per pensjonist. I tillegg har utviklingen i verdensøkonomien vært negativ på grunn av pandemi og krig i Europa.

SSB sine folketallprognoser for Dønna kommune spår en fortsatt befolkningsnedgang fram mot 2050. Dette vil i så tilfelle få betydning for utviklingen i kommunens frie inntekter, og vil føre til at det er behov for omstillinger i årene som kommer, Regnskapsåret 2023 svekket også kommunens økonomiske handlingsrom vesentlig, og det er behov for å rette opp dette i løpet av de neste par årene.

Analyser gjort i kommunedirektørens strategidokument, viser at forventede befolkningsendringer i tiden framover vil påvirke utgiftene i tjenesteområdene, og Dønna kommune må i likhet med de fleste andre kommuner vri ressursinnsatsen mot eldreomsorg i tiden som kommer.

Etisk standard

Betryggende kontroll og høy etisk standard i Dønna kommune sin virksomhet er et tema som jevnlig diskuteres. Det har tidligere vært gjennomført interne prosjekt, med fokus på etisk standard og etiske utfordringer. I 2021 og 2022 var det planlagt å ha et ekstra blikk på disse spørsmålene. Dessverre har kapasiteten i organisasjonen gjorde at dette ikke kunne prioriteres. Etableringen av stillingen som HR-sjef, på plass fra sommeren 2023, har gitt markant økt kapasitet.

I løpet av 2023 ble det gjennomført (Revisjon Midt-Norge SA) en forvaltningsrevisjon med etikk og varsling som tema. Konklusjonene fra rapporten er entydige; Det er en vei å gå for å nå kommunens mål.

Kommunen har per i dag ikke vedtatte etiske retningslinjer, men har vedtatt en varslingsplakat. Arbeidet med å få på plass dette prioriteres i 2023. Etiske retningslinjer har som formål å sikre god praksis og definere felles standarder for folkevalgte og ansatte i kommunen.

Kommunen har intern varslingsordning for ansatte. Her kan det varsles om kritikkverdige forhold, mistanke om korrupsjon og økonomiske misligheter. Kommunen har på plass rutiner for mottak og håndtering av varsler.

Virksomhetsstyring og kontroll

Virksomhetsstyring i Dønna kommune omfatter den helhetlige styringen av kommunen, fra vedtatte politiske planer, strategier og saker, til iverksetting av disse gjennom kommunaldirektørens interne styring av virksomheten. All styring skal skje innenfor rammene som gis av gjeldende lover og regler, nasjonale vedtak og føringer, samt i dialog med innbyggere og næringsliv.

Risikostyring og god intern kontroll er en viktig forutsetning for oppnåelse av vedtatte mål. Ansvar for internkontroll, risikostyring, sikkerhet og beredskap ligger i linjen. Kommunen bruker en programmet Compilo til internkontroll og risikostyring. Programmet har moduler for dokumentasjon, avviksrapportering, risikovurderinger og årshjul med mer.

I 2023 ble det implementert en ny skybasert løsning for plan- og økonomiprosesser, og rapportering. Dette vil utgjøre en sentral del av den administrative styringsdialogen. Innenfor fagfeltene helse/omsorg og oppvekst er det også egne fagsystemer som inneholder rutiner for internkontor.

Hovedelementet i arbeidet med å sikre betryggende kontroll i virksomheten er budsjettoppfølgingsrapportene (regnskap og sykefravær) til formannskap og kommunestyre. I den daglige driften samarbeides det tett med økonomiavdeling og revisjon for å redusere feil til et minimum.

Habilitet og økonomi (budsjettering/drift) er to nøkkelfaktorene som Dønna kommune har fokus på i arbeidet med å utvikle bedre kontrollrutiner. I alle saksfremlegg inngår det en obligatorisk vurdering av saksbehandlers habilitet.

I 2024 planlegges det å gjennomføre et eget internkontrollprosjekt, sammen med kommunene Herøy og Leirfjord. Hovedmålet med prosjektet er å videreutvikle den overordnede strukturen for internkontroll, og utvikle enhetslederne i det kontinuerlige arbeidet med å utvikle rutiner og prosedyrer for internkontroll.

Mangfold og likestilling

Kommunens øverste administrative ledelse (kommunedirektør og kommunalsjefene) består av 1 kvinne og 2 menn. Av enhetslederne i kommunen er det 2 av 7 som er kvinner.

Politisk

Utvalg/kjønn	Menn (2019)	Kvinne (2019)
Kommunestyret	12 (10) ¹	5 (7)
Formannskapet	4 (4) ²	3 (3)

Ordfører er mann og varaordfører kvinne (tilsvarende fordeling som 2019 – 2023).

¹ Endret til 11 menn og 6 kvinner i 2021

² Endret til 2 kvinner/5 menn i 2021

Det arbeides aktivt for å unngå forskjellsbehandling, jamfør bestemmelsene i likestillingsloven. Kommunen er seg bevisst formålene i diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Ved utgangen av 2023 var det i alt 175,64 årsverk i kommunen, fordelt på 201 personer. Av dette er 184 fast ansatte (164,11 årsverk), 12 midlertidig ansatte (9,23 årsverk), 5 pensjonister (2,5 årsverk) og 3 lærlinger (1,8 årsverk).

- ✓ Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i kommunen var på 87,4 prosent - 89,6 prosent for menn og 86,7 prosent for kvinner.
- ✓ Gjennomsnittsalderen på ansatte i kommunen var ved utgangen av 2022 på 47,5 år, kvinner 48,1 år og menn 45,3 år.
- ✓ Ansatte i kommunen fordeler seg med 77 prosent kvinner og 23 prosent menn.

Sykefravær

SYKEFRAVÆR (I PROSENT)			
År	Samlet	Kvinner	Menn
2019	6,7	8,4	1,7
2020	5,7	5,8	5,3
2021	6,1	6,3	5,4
2022	10,1	10,7	8,3
2023	6,63	7,35	4,35

Figur 5: Kilde HRM.

Sykefraværet er redusert fra 2022 til 2023 med 3,47 prosentpoeng. Fraværet fordeler seg med 1,59 prosent korttidsfravær (0 – 16 dager) og 5,04 prosent langtidsfravær.

Interkommunalt samarbeid

Noen av kommunens driftsoppgaver blir løst gjennom interkommunalt samarbeid, blant annet barnevern (Leirfjord kommune er vertskommune), økonomi/regnskap/IKT (Alstahaug), RKK (Alstahaug), PPT (Alstahaug) og NAV-tjenester (Alstahaug som vertskommune).

Dønna kommune er vertskommune for samarbeidet med Herøy kommune om landbrukskontor. Rollen som vertskommune omfatter de forvaltningsoppgavene som normalt ligger til et kommunalt landbrukskontor, samt organisering og oppfølging av veterinærvakttjenesten.

Det har ikke vært vesentlige endringer i det interkommunale samarbeidet i løpet av 2023. I 2023 ble det igangsatt et prosjekt, sammen med kommunene Nesna, Leirfjord, Alstahaug, Herøy, og Vevelstad, om regionalisering av landbruksforvaltningen. Prosjektgruppens anbefaling kommer til politisk behandling første halvår 2024.